

אין ארמעס ודישעס מעדעכען צו הייאטען. — פארען מענטשן פריה דאס מיט דעם אויפגעבאדע- צוגע אין רייזענדיע אין דאס האנדע דעם אלטען קאלעד — אונד ווער קאנן דא אדא איבערראשען בעשייביגען? עס וואר וורסולד דער ליבליכע מאדע- וועגלויכע זאך דעם שררן קאלעד! דאס ווערע- זעהן וואר פאן ערשטענדיגע וויסנען, דיא פאמיליע ווינט אונד דיא מוטער איז פאר דיא ניער אייפערענען טעהמאלס אין אנהאכט נע- פאלען. דער זאחן ערשטענע נון, דאס ער וואהל דיא פסטע אביכט האטטע, זיך דאס לעבען צו נעהמען, אבער אין בעסטערעם געהיל אונד דיא לויט צום לעבען האטטען ביא איהם געוועט, ער טעמט זיך אבער נאך זענעס ברעפע אין דאס וינער היימטע צו בלייבען, ער ווינטען זיך דאס טאד אנטאלער קאמיטאט, ווא ער אלס נא- טאר אנגעשטעלט ווארדע, דארט האטטע ער דאס וועג-מעדענען וועלכעס ער ברעפעליך הונגע- וויפען האטטע געהויאטטע, אונד ער באט נע- זעטט נאכטראגליך אים דיא בעוויליגונג דער על- טערן, פאר לויטער פירדע אונד אייפערענען האבען דיא עלטערן נאטורליך אינגעוויליגט אונד איינע מיטען דארטען געשטעלט דער זאחן וינען עלטערן אונד וינע זענע פריה פאר, זענע ליבע, וועלכע טאן אין דער דאנא געפירטען האטטע, וואר אלוז איינע אנדערע אונד דאזעס מאן ערסט ווא פאר- זוכט מאן זיין מיסע, ווען טאן אין איינער ליבע געמאדען ערקענען וויל.

*) דאס פארעיקאנישע נאד- פאל-עקספערדיציאן, דיא צווייטע- נלידער דער עסטערייכאנדישען נאד-פאל- עקספערדיציאן נעמליך דיא העררען פארע- קעפטע פערזוועלען נאך היער און דער אינארי- שן הייפט-שטאדט, אונד איינע צו עררען ווער- דען מעהרערע פעטליכקייטען פעהאנשאטטע, עס ווערדען פיעלע וויסענשאפטליכע פארטרא- טען אונד ווער גייסטיכע טיטע-שפירע געהיל- טען, אבער אין דויען אלען ערדען פערדען וואר ניכט מעהר אין זאלכעם ניגעס מעהרונדיגעס, וואס וואר ניכט שאן אין אונזערעס פארדיגען פאלליעשאן ברעאטען, וואר וואלען דאס הארע אונד וואר איינמאל פערטלוקטע ניכט ווערדען אונד וואר בעריכטען זעטט ליבער פאן איינער אנדערן אמעריקאנישען נאד-פאל-עקספערדיציאן וועלכע אים 16 מיליען ווי- טער געגען הארדען געהאטען איז, אלס דיא אי- זענע — ציר לעבען צום, אן וועלכער אונזער עקספערדיציאן איז דער אסטרייכען האלב-קונטער דער ערדע געגען דען נאד-פאל הייטע, היינט איז איינע אמעריקאנישע עקספערדיציאן איז דער וועסטליכען האלב-קונטער דער ערדע געגען דען

נאד-פאל — אונד ווען דויעט צוויא וויזען גע- גליקט העסטען, זא ווערדען דויעט צוויא העספער- צאגען ביים נאד-פאלע צוזאמענעקאמען! — דויעט אמעריקאנישע און עסטערייכאנדישע וואר- דע פאן דעם בעריהטען נאד-פאל-פאררער האל ל געלייטעט, זיטעס מאן אים דארט 1860 אין אמע- ריקא איינע עקספערדיציאן נאך דעם הארדען שיכטע אים דען פעלדארבעט און פארקריאן איינזענען שטא- דירטע הערר האל פאללע ערשן יארע דיא ער- בעשייבונג דער נאד-פאל-לענדער, אים יארע 1860 אונד 1864 באטטע ער צוויא וויזען נאך דעם הארדען הארדען, אים ערשט זענע געגענען קענען צו לענען, דיא צווייטע נאד-פאל-וויזע אים יאר- צו 1864 ווערטע פאללע 50 יארע, פירע ווינטער נאך איינאנדער פראכטע דויער איינזענע וויסנע- נע מאן אין דעם איינזלאנדע צו ער לעבען מיט דען דארטיגען פאלקערן וועלכע עקסראס הייסען, אים יארע ערשט אונד ויטטען צו קענען, (דיא עקסראס) זנד דיא קענישען מענישן איז דער וועלט, זא עררייכען וועלטען איינע גראפע פאן 50 פוי אונד זא שטערקן איך און גייטער בעזיע- וונג איז דער אמעריקאנישע אונד דער מענישטיג זא לעבען זא פאן ווערדענען אונד פיישען, איך ער לעבעט פאן ראדעס פליישע דער זע-הונדע האלב פייש אונד האלב הערר, אים זיך נור גאנץ אין דויען געהרגו אונד אין דיא דארטיגע לופט אונד וויטטע- נאכענען ווארענען — אונד ער האטטע איך איך זענער וויזע דיא איבער-רעסטע דער פראקטישען עקספערדיציאן איינזענען, — ערסט אים טע- טעבער 1869 קעהרטע ער צוריק נאך דען ער- איינזענע שטאטען נאד-פאל-עקספערדיציאן, ווא ער מיט גראסטער בעייסטערונג איינזענען ווארדע, נון לעיס עס איין ניכט ווען אונד ניכט ראטטען ער פערלאנגטע פאם פערזענטיגען איך שטאטעס- האטען איין זענע, מיט וועלכעס ער בזו נאד- פאל אונד איבער דענוועלכען הונטער נאך איינפא- האטען וואללעט, דער אמעריקאנישע קאנדידעט האט אייבן איך אים יארע 1870 דיא ערריכטונג איינעם גראטטען ווייפעס אייך שטאטעס- קאסטען בעוויליגט אים אים יארע 1871 ווענעלכע דויעט שיפע פאן נעיו-יאק אב, אים נאך דעם נאד-פאל צו קאסטען, איך דעם פיישע ווארען איך פיר געלדערע, אונד דער הייפט-האפשאן וועלכע אונד דאס שיפע דען הייפט-בעפעיל- האטען, עס וואר גלייך אין זאלכע פעלער, דאס מאן ניכט דען עררען האל ל אונד דען הייפט- בעפעלרס-האנדיגען איינזענען, דויעט געסטע- דויען וואר אונזערע געלייכער אלס דיא אי- זענע, ווייל דיא פאן דען איינ-זענענינג ניכט זא פיעל צו לוינען האטטע, וועהרענע אים נאד-דען

אויך דער אסטרייכען האלב-קונטער דיא שטענעסע קעלכע העררשטע, וואר אים נאד-דען דער וועסט- ליכען האלב-קונטער איינע ועהר מילדע וויטענע, דויעט עסטערייכאן קאנדידע דארטער דען 81 נראד עררייכען, וועהרענע אונזערע עקספערדיציאן ניכט גאנץ דען 89 נראד עררייכען הערר האל ל וואללעט נון ווייטער פאררענען אבער דער הייפט- קאפשאן אונד דיא איבערע מאנשאפט ווארען ווע- ניגער משהי אונד בעישטאנדען אייך דען ריכצונ, איך דויעט האט געגען דען 89 נראד איין לאנד געהערט, וועלכעס מאן פערזענלעכע-לאנד נאנ- טע הערר האל פיעל אייך דיא קענע אונד ער- זוכטע דיא לויטע נור ווייטער פאררענען, אבער געהאנד וואללעט איהם נאכגעבן אונד אים פערזענליכע האטטע ער זיך פערזענלעכע אונד ווארדע איך אייך דעם ניא-געשטענען לאנד- נעם בעראכען — אונד עס ווארדע איהם דארט זא- נען אין גראטטען געזעצט, — אים ווי 1878 וואר אין דויענע האטען נאד-דען זא וואר ווע- דארט נאר וועלכע טענע צו ווערן וואר, אונד ווע- רעדע און דעם פאן איינזער עקספערדיציאן ענטדעק- טען לאנדע קיינע פאלאנצען אונד שפירען איינער איינזענען) אונד פאלאנצען ווארען זנד אין דעם פאן דער אמעריקאנישען עקספערדיציאן ענטדעקטען לאנד- דע זאנאר האטע אונד בלויז בלישען פאן ועל- טענעס פאלאנצע צו ווערן; זא זאנאר קיינע ווייזע- טען ווארען דארט צו פירען אונד אייך דען בע- נען פאנרען דיא לויטע זאנאר מאטוס-אכטען, דאס ווער וואללע אכטען, אים דויען ביישעל צווישען דען פיסען אלס דען מאטוס (ביזאם) הערווישען מאן וועלכעס אים דער-שטענע געברייטע ווער, מאן האט אים ווייטער מעהרערע זאלכע מאטוס-אכ- טען ערשטען אונד איהם פייש געעסען, — דויעט אמעריקאנישע עקספערדיציאן איז נאך איי- ניג וואכען עררייכט אלס דיא איינזענע ווער- קאסטען אונד אלס הערר פאיער פאן איהרעם ער- פאלגע דארטען ערקלערטע דע גלייך אין דער ציי- טונג, דאס דער אמעריקאנישע עקספערדיציאן מעהר ערדע געברייטע ווייל דיא ווייטער אלס ער געהאטען אייז, — ערשטפאללע שטעהט עס זעטט פעסט, דאס אונד דער אמעריקאנישע ווייטע אים הערר עס נאד-פאלע געהאנען האטטע אלס פאן דער איינזענע ווייטע — שאן אונד געשטען יארע ווערדען דיא פערזענטיגע שטאטען פאן נאד- אמעריקאנען פערדען באכען האסטען.

*) דער גלייב און מצרים אים אלכסנדרא של מצרים ווער דער גינע פויען פריעסע פאלענערעס געשריבען; וואר האבען איינע ועהר בעזיענע וואכע הונטער אונד, דער גלייב אים ביז צו איינער זאלכען האדע געשטיע- נעטע ווער.

ניכט שאן מאנען פיעלליכע אין דען פאסטען קריסטאל-גע- זעטט ווער. האטען אונד מעהרעס עס איך, וואס אונד איך ווארען ווערע ווא שראך דער קיינע לאנגאס אונד נאכגעקענע, אים אב ער וועלכט נאך ווייטער, וואס הייער צו שרין אים, ווען אונד נאך הייען קאסטע, זא וויא אייז ערשטע נאנ צום שטארק-הייטליכען, מעלדעס אים מייען קאנדידען נום אונד זאנעס אים דער קאנדידע לאסטע אים מעלדען, ער מאנען איך דויער אונזענענען ווארען נאך שווינען, בזו איך איהם צו ערען ערליכען ווערע, בזו הארען בלייבט אלעס ביים אלטען האכט איהר זיך פער- שטאנען.

נאך אן דענוועלכען טאנע ווייטען שלם פאנערום אונד פריה ניט נאך באהאטען צוריק. III דיא קאנדידע-ווייזע נאך באהאטען. זא וויא הייער אונזער קאנדידע נאך האטען צום קעסע- ציענע דער דארטיגען איינע געהאנען אים זא פויר איך קאנדידע יאנע אים יארע 1787 נאך באהאטען, אים זיך דער שטייטקייט ווער אונזערע צו אונזערע, דען שאן אים יארע 1784 האט ער דען באהאטען קיינע מיט דער שריקא געהאנען, היישע אים איינע זאלכע קאנדידע ווער לויטע אין איינע טאנע וואר אונזער קאנדידע פאן ווייזע נאנ פראנ- צאזען; אבער דאמאלס!

דיא בידען אלטען לויטע קאנדידע פאר אייפערענע ניכט אנטווארען, דאס נעמיש דויעט קאנדידע קאס איינען פאר, ווא דאס נעמיש איינעם ענילעס דא האטען איינען וואהל קיינע געזעליכע געהאנען ערשטפאלען אבער ווייטע זאנע- טען ווארען ווארען וויא הייפט-אלאס פור איינע זאנע, — ערליך וויקסע קאנדידע יאנע מיט דער האנד, וואס אין צייכען ציר בענערוינג דער אוועקען וואר.

זא ערשטע דויעט עני-דעקווערדע איינען, זא וואר פיעלליכעס איינע דער לענטען, וועלכע קאנדידע יאנע וועהרע ווער נאמען דענערוינג-צייט איינע ווער אונ- טעההאנען געוועהרטע, זא האטטע איבער איינע שטונדע גע- דויעט אין גאנץ ווייטען מאכט עס דאמאלס איינען, דאס קאנדידע יאנע מיט איינעם באהאטען ווייזען טיטע-פארא איינע זא לאנגע בעשפיענען האטטען, קיינער ווייזעט עס אבער ווייסען, אום וואס עס זיך האנדעלעט, אין דער צייטונג שטאנד דאמאלס, דאס אין ווע אים באהאטען צום קאנדידע קאס, אום

זא ערשטע דויעט עני-דעקווערדע איינען, זא וואר פיעלליכעס איינע דער לענטען, וועלכע קאנדידע יאנע וועהרע ווער נאמען דענערוינג-צייט איינע ווער אונ- טעההאנען געוועהרטע, זא האטטע איבער איינע שטונדע גע- דויעט אין גאנץ ווייטען מאכט עס דאמאלס איינען, דאס קאנדידע יאנע מיט איינעם באהאטען ווייזען טיטע-פארא איינע זא לאנגע בעשפיענען האטטען, קיינער ווייזעט עס אבער ווייסען, אום וואס עס זיך האנדעלעט, אין דער צייטונג שטאנד דאמאלס, דאס אין ווע אים באהאטען צום קאנדידע קאס, אום

* (אייין שול - פריינד) הער
מאריין שווארץ אין מאטע-מאלק האט אויף איינעם
גרונטשטיקע וועלכע ער אום 2000 נולדען אנקויפ-
טע אויף איינעם קאסטען איינע שולע רעביס אונד-
דעוועלבע גענעצליך נומ איינגעריכטעט אונד זיא דאגן
דער איראקעלישע נעמינדיע אין מאטע-מאלק
צום נעשענקע נעמאכט. דער אונטערריכטס-מינס-
טער האט אן דעווען עלען שפענדיע פיר דעוועס
נעשענק אין דאנק-שרייבען געריכטעט.

* (איינע שיינע עקסעקו-
ציאנס - געשיכטע) מאן שרייבט דען
היטוען צווינגען אים שיינע (מיטטלען
מאלנאקער קאמפאט) פאלגענדעס: פאריגע וואכע
ווארדע היער נעשפרייט צור לויטמאן געבראכט.
וועלכעס מאן פאן מעהרערען אינוואהנערען אים
אויף פלאנ פיר דאן שטייע-רוקשטענדע נעמא-
מען האטטע. דער דאריינע הייפטמאן, נאמענס
יאזקע שפרינגער, שטעללט זיך אונטער דיא לויט-
מאנאן, ביז ער האט געמירדער צו שטויבערע פריי-
וע אכטויבען נעמאד קאנטע וויסען, וואס היער
זער אפציער מיט דען דרייא וואגען געטרייע
מאכען וואללע. היער הייפטמאן בעזאחאלט
נעמליך דעם שטייע-עקסעקוטאר דען בעזיא פאן 10
נולדען אינע זאמע דאן דעם נויטליכען דאס ווען
דאריינען, פאן וועלכען מאן דאס געטרייע אויף
דיא שטייע-רוקשטענדע ווענגעמאנען האט, אים
זינע זא וואל ער איינען דאס געטרייע צוריקגע-
בען ווען זא אבער געמירדער זינע, זא וואל ער
דאס געטרייע אונטער אונד ערע ארמע לויטע פער-
טהילען.

* (קראך) איוט נאך אים
מער דא דעווע וואכע ווארדע היער אין הייז
וועלכעס אמטליך אויף 118500 נולדען געשטעט
וואר אום נור 51000 נולדען פערשיידע וויל נעמליך
ניעמאנע מעהר דאסיר געבען וואללען. דער
טורדענע געשעפטס-מינסטער זינען זיך אראז נאר ניכט
בעסטערן צו וואללען. אום ווען ווידע וועיער
פאלגענדעס טעלעגראפיש: דער געטרייע
בלומען-פאבריקאט דודא פאן האטטע עדיע-
פאריגעטען זיך אונד ווען פרייא אינע צוויי-
דער פערשייטעטע. ער האטטע פרייער דען הויף און
נעם ערדענע אפטען געשעפטס-מאנען, אבער דיא
שליכטען צייטען בראכען אויפן און פיעלע שול-
דען זא דאס ער אים פערצווייפלען זיך אונד ווען
נאנצע פאמיליע פערצווייפלען האטטע.

* (אייין שיינע ער - גוט) איבער
אינווער פארבעטערונגען איבער דען ווענער דאס-
פעל-וועלכטמאד (וועלכען וויר אין נומ 77 מיט-
טורלעטען ווידע אום אים ווען פאלגענדעם געשייע-
בען: אין היענער געשיפטער ווען נאמענס יא-

האגן לאנג, וועלכע זיך הויך דאס וועלכע-
געשעפט אונד הויך וועלכע ווער בערייבערע
האט איינע אויגעזען וואך נאמענס ווען. דעווער
וואר שאן אין איין יודישע מעלדען פערלויבעט
אונד וואללעט יודע ווערדען אונד עס הייראטען:
אבער דיע פאטער וואללעט פאן דען ווען ניכטס
מעהר וויסען אונד האט דעם זאקן פיעל מיטגליט
(נור) פערשפאכען ווען ער איינע קאטהאלישע
ארעלינע פרייא הייראטען ווידע. דער זאקן וואר
וואהל אויך רייד, אבער צו איינער ארעלינען קאסטע
מאן ניכט אז לויכט אונד דאנע האטטע נאך דעווער
ייגען שראטערען ער געשיפטע וואר, אין עכט
יודישעם נעווכט (אע"פ שחטא ישראל הוא) אונד
ווען ער אויך טוינעט מאן שווארע דאס ער איין עכ-
טער קאטהאליק איז, וואללעט עס אום געמאנד
גלייבען דא ער איינע עכט יודע-נאנע האטטע -
ענדליך האטטע אים דער צופאלל אין ארעלינעם
מעדען אין דיא האנד געשיפעלט: איינטיש פאן
דעם הויז ווענעס אטערעס וואנעט אין קאטהא-
לישע וויסען בעמאטער, דער וואהל קיין געלד
האטטע. אבער דאך אין דעל-מאנן וואר: דעווער
האטטע איינע ועהר טאכטע אונד הייער
וואללעט יאזקע לאנג בעקאממען. ווא פאנטען מאן
אבער דיא געשיפטע פאן ער וואכטע זיך הויך איין
נען ליעבעם-בריער צו העלפען. דאס מעדען
ציינטע לאבער דעווען בריער איהרעם פאטער -
אונד דער ארמע בעמאטע דאכטע זיך. מאן מאן
איינען וואלבען נעמאן "הויז" ברייבען אינע זע
זיס יאקאן לאנג. דער ענדלמאן זאמטע נאמן
אפטען דיא ווארהייט, דאס וואר טאכטער קיין
געלד האבען אבער פיר לאנג וואר עס שאן ענינע
עדיע, דאס ער איינע קאטהאלישע ארעלינע
שיינענע-טאכטער בעמאטע - אונד דער "שוד" וואר
פערשייט: אבער זא אפט יאזקע ביא ווענער
ברייט וואר, נען ווענע דאפאן, דיא זיא מיט
איים געמאליש שפריבען וואללעט אונד איהן נור
שפאטיש אנגעוועהן האטטע. דיא האכעיים האט-
טע פיער וואכען נאך דער קאטהאלישע שפאטישע
נענען, דיע פאטער האטטע פיר דאס ווענע פאדא
איינען פאלאט, אויף דער היינטשראפע געשיפט.
דער שווענער-פאטער בעוויכטע אפט ווען שווע-
נער-טאכטער זא אפט ער אבער קאט, שפערדיע
זא זיך אום געמאטע אין אונד זאמע. דאס דיא
זיך אבוואשען. טאנע פערנינגען אונד דער פאטער
פראנטע דען זאקן ווא עס אים אין דען פליטער-
וואכען עדיע? דער זאקן אבער וויפטע אונד זא-
טע נומ? - ענדליך זאקן וואכען קאט דער זאקן
זיס פאטער אונד ערענעלשטע אים, דאס ער נאך
ניכט איינמאל דיא האנד ווענער פרייא בעווערדען
הורפטע, אונד זא אפט ער איהר נור איין גענע

קאסטע. שרייב זיא: "גיה דוא וידענ-נאנע, דוא
שיינטס פאן קאטלידן! מין פאטער האט מיך צור
הייראט געצוואונגען אונד עקעלשט מיך אין" אונד
מיט אללעם ביסטען אונד מיט אללער געוואלט
קאנטע ער נאך ניכט איינמאל אין הייער נענע
קאסטען. מאן ווענעטע אן אללעם מאנליכע אן
אינע ניכטס וואללעט שטיצען, יא איינמאל האטטע
דאס ווייב נאר געבראכען. אלס עס דען מאן ער-
בליקטע. - אלוא שיינע ער! ווען דאס
זא לויכט ווערע ווא ביא איינעם ווען: אבער ברייע
זינע קאטהאליקען אונד דיא איז איינע שידונג
נאך וועלכער זיא הייראטען קאנטען אונד ווא-
דער זאקן ווענעטע אפט דאס שפרייבוארט אן:
שייסטע בלייבע ביא דעווען לויטען! אינע ער-
בוסטע דען פאטער ווענער יודע צו ווערדען. אבער
דער פערשטאטער ווענער וואללעט דעם זאקע
ניכט געהארבען - אונד ער פוהר זאמאר נאך דאס
אום פאפטע אינע זיא אלס איינעם געשיפטען צו ליע-
בע טון מאנע אונד דעווען שידונג אונד ווענע-
נאך פיעלעם ביסטען אונד נאכדעם ער עס זיך בארע-
דענעט טוינער נולדען קאסטען לויט. אונטע
דיא שידונג טאמטשענדיען - אונד נאך דער שיי-
דינג קערהעט אונדער יאזקע זיא ווען לויטען צו-
ריק אונד ווארדע עכט רעכט יודע אונד היירא-
טעטע דאס ווענע-מעדען אן וועלכעם ער צוהיטט
פערדייענע וואר: אבער זיין פאטער בלייבט וויסער
דער פערשטאטער ווענער!

* (אייין שיינע ער - איינע ריקס-
פאלל) האט זיך היער פארנעמטען עראיינעט.
אין זיא געבויעטע הויז שפרייע אויף דיא אריבע-
טע וואנטען אונד ערדאנעטען זיא אויף איינע
און געשליכע וויינע. דאס מאן זיא קייט עקענען
קאנטע 7 אריינשער, נעמליך מענער אונד
פרייע זיא אויף דעווען געשליכע אים געמאכטע
ווארדען אריינ ווארדען נאך אויף אן אריינשער
שווער פערזוואנדעט. אונד צווייא פאר איינעם צו-
נעוואונגען געשפאנעטע פערדע ווארדען ביא דיע-
זעם צוואנציגטערע דערשלאגען.
(תולדות המלכים) נאך אים טא-
נאטע עבער 1771 בראכטען דיא צוויינגען איינע
וואנעקייט. דאס מאן אים דער דאנאז איינע טא-
טען געשליכע מארשער ערווענענעישט האטטע
אונד מאן ערמאנטע און דעווער זינע דען גענע-
דען פראנק קאנלעך (קאטהאליק) וועלכער
איינע טאנע צופאר פאם עלטער-הויז פער-
שווארדען וואר. קאנלעך האטטע אויך אן איינעם
געשטער איינע בריער צוריקגעבראכען, און וועל-
כעם עס הייסט, דאס ער זיך דאדער דאס לעבען
נעמטע וויל אים ווען עלטערן ניכט ערלויבען.

פאללעטאן.

דער מאדענ-שטייען דער נעמאנעפאנאן.
(1-טע פאריגענען.)

דיא עלטערן ערענעלשטען מיר וועלכע דאס נאך דעם
איהר זאקן פאלען זא דאדער אין דיע פיערע ערווענענערייט
וואר, בעקאם ער ריע אונד נעמטע זיך דער בראכטען געפאד
אום, אלס ווען ווענער אין ווען וויסעט צוריקוואכטען.
ער וואכטע וואל, וועלכע שטראפע אויף איהן ווארעט,
אבער ער אום פאטע געשפאכטען, קערקער אונד טאך אי-
בער ער ערנענען צו אפטען. בעפאר ער ווענער פאם נלו-
בען ווענע פאטער, דעם ער אויף עווען טוויא בלייען ווילל.
אבערראכט ווערדען וואללען.

אין דעוועס איינענבליקע, אלס אויך דאס הארשען טרא-
טען דיא ברידען געוואלטען שוועטער אין אוהרע נאנען
פארבעטערט פאר מינע וועלע. אויך האטטע אבער אויך דען
יאמטער דיע אלשען פאן מיר, דער וואלל אום שטאנדע וואר,
דאס ערשטעטע פעל-נעשטיין צו ערוויכען. אויך וואללעט דיא
לויטע מיט דער שטראפע אבישעיקען, אבער דאס הארשע ווארט
ערשטיקטע מיר שאן אויף מינע לויטען. ווען אויך אויף דיא
הארנענע-פאלען פאן מיר, דער וואלל אום שטאנדע וואר,
מינע פליכט אלס נייטס לייכער אונד מיר מעש-
ליכע עס הייער האטטען מיט איינער איינען נאכטען
קאסטע. מינע פליכט ווערע עס, זיא צו פערמאכען:
אבער מיר נעפילען דערווישען איינע איינענבליקע שו-
נונג. אין דעוועס וועלענאמאפע פיעל עס אין מיר, וואר אין
שפראך פאם הייסעל. אין דעוועס קאסטע דער ברידען

שוועטער קאן נור דעריינענע געשטייען וועלכע
דאס שוועטער דעם געווענעס אין געווען האט - נור
מיין ערהאבענער קאדער יאזקע ווידע אין ווענע וויחויט אונד
הארויס דאס געשטייענער וואר שפריבען.

אונד אז בערייבעט איר דיא אלשען לויטען, זיך די-
רעקט אן דאס נאכטענדיגע ערדן איינער קאנווערסען מא-
נעסטעס ער ווענען. און דען לויטען מינע נאכטען קאנעיס
זאלל דער בעסערעל איינענען. וואס אין דעווען שווערען
אנגענענעיים צו טון אום! און וועלכעס ווילל שווענען
אונד מינע לויטען געשלאסען האלטען ביז איינע איינעסעט
געשפראכען האבען. - ענדליך ווענען ווענען איינע דעם
קאפטע איינעם שולדענען. ער אים און געפאדער ערמאלט
אונד פערניכטעט צו ווערדען, זאל דאס אכט-שווערע דער
רעליגיאן ווענען? אדער זאל דאס געווענעליכע שווערע דער
דולדען איינע מולדענע פארשייטען? איינע מאינסטע
ווערדען ענשטייען: ביז דאזן פערמאד און טיעסטער
אונטערשטענדיקע מינעס קאדערס אלדער-ערווענענעסען:

יא האנעס געשען דא זינגען

שטארט-נייסליכע צו קאנעטען אין באהמען.
זא לויטעט דאס נאכטע ביסטנדיך דעם נייטליכען אן
דען קאדער יאזקע! אלס ער יאזקע געווענעליכען הייסען וואר
ער זעהר ערשייפען, מיט איינעם זאלבען נייטליכען וואר ער
זעהר צו שווערען אונד ער זאמט עס זא האלב לויט פאר זיך הויך
ענדליך ווענען דאך קיינע ערשטען און דיא וואר
געווארען. דער האבע דער סאלעדאני. וועלכען אויך אנווישען
אום דאך ווענענעטעם ביא איינעם אונטערנען אונד פער-
שפריכט פריכטע צו טראגען!

דעווען אים ביין-האפע וואכטען מאן נאר ניכט ווארום
דעווען אוידיען דעם יודישען עינע-פאאדעס זא לאנגע דויער
זא מאן וואר דרויסען שאן זאמאר אונטערוולדען אבער פיר
דען קאדער וואר דעווען אוידיען נאר ניכט לאנגוויילע אונד ער
נאכ דען לויטען נאך ניכט טאטע איינען צום ווענגענען.
יאנעס זיא ניכט טאטע (יאנעס קאדער יאזקע צו
דער אלשען פרייא) וואס פיר איין טאגן אונד ווענער ניכט-
ליכע? -
דיא יודישע פרייא האט דעווען פראנע ניכט נומ איינע-
נעפאטע אינע אנטווארדעט: "ער איז אין אלטער מאן!"
ואנענעבאר: וואס אלשען ווענען אונד דען מיר זינע
אונד געראדע דיא ווענען, וואללען אין דען אלשען פאנטע-
ניס בלייבען? אום דעווער נייטליכע און איינעם קאדער
נעמאכטען? - פראנטע דער קאדער.
"אבער וואר ווען וואללעט נענען איהן קלאנגען? דער
קאנטע קיינע קנדע אין איינעם טון!"
ער איז אונד נענען אויך ווענען נומ?
"וויא הייסט נומ? נאך מעהר אלס נומ? ער איז נע-
בען איינער טאיעסטע דיע שטארט-אונטערנען פאן אונס
אפט האט ער איין אונדעכט דיע שטארט-אונטערנען פאן אונס
אנווענענעט אונד זא אפט מאן אונס אונטערנענען וואלל-
טע, פאנטע ער דיא איינענענען, דאס דער יודע אויך אין
מענע אום?"
דאס נעווכט דעם קאדער שפראכעלשט פאר פיידיע
אונד ער זאמט פאר זיך הויך: "ענדליך האט מיך איין
מענע דאך פערשטארטען - אונד דעווער איינע אום דער
נייסליכע!"
דא ערהאב זיך נון שלום פלענערום אונד זאמט: